

Harreman sareetako hizkuntza–arauetan
eragiten

Ikasleek euskara gehiago erabiltzeko ahalegina egitera begirako jarduera adibideak

1– Irakasleak taldeari proposatutako jarduera:

- Euskararen ontziko mezu sekretua (Lehen Hezkuntza)

2– Borondatezko jarduera:

- Hitzontzien eskuak (Lehen Hezkuntza)
- Ohitura eta hizkuntza–ohitura aldaketen erronka (Bigarren Hezkuntza)

3–Talde mailako erabakiak:

- 15 baietz (Bigarren Hezkuntza)
- Galtzagorriak (Lehen Hezkuntza)

1 – Irakasleak taldeari proposatutako jarduera:

Euskararen ontziko mezu sekretua

(Lehen Hezkuntza)

Modu honetako jarduerak irakasleak proposatzen dizkie irakasleei, eta ikasle guztien aldetik parte hartzea bilatzen da. Ez dago talde mailako erabakirik edota ikasleei ez zaie argi azaltzen parte hartzea borondatezkoa ote den.

Modu honetako jarduerak asko erabili izan ohi dira ikastetxeetan.

Kokatzea

Ikasleek euskara erabiltzeko ahalegin berezi bat egitea nahi dugu gutxienez denbora tarte batean: erronka irauten duen denboran.

Horrelako dinamikek ez dira nahikoa hizkuntza-ohiturak aldatzeko, baina ikasleentzat motibagarriak dira, ahalegin berezi bat egiten dute eta irakasleek bi helburu lortzeko erabil ditzakete:

1.- Ahalegin horri errefortzu positiboak ematea eta ikasleek euskara erabiltzeko ahalegina sentsazio positiboekin lotzea.

2.- Erabilerari dagokionez gutxieneko helburuetara hurbiltzen laguntzea: irakasleak helburu lorgarri moduan ikusten duen horretara hurbiltzen laguntzea eta irakasleak erabiltzen dituen oinarrizko estrategien tresna lagungarri moduan erabiltzea.

Prozedura:

- Euskararen ontziko mezu sekretua.
- Behar ditugu:
 - o Bi botila: bat litro batekoa eta bestea bost litrokoa (edo beste kopuru batzuk izan daitezke).
 - o Plastikozko pilota txiki bat: barruan paper bat sartu eta botila handian sartu daitekeena (tabernetako makinetako oparidun pilota horiek balio dezakete).
- Botila handian, hutsa dagoela, pilota sartuko dugu eta pilotaren barruan mezu sekretua egongo da idatzita.
- Botila urez betetzea lortzen dutenean, pilota gora igoko denez, pilota atera ahal izango dute eta mezua irakurri.
- Botila handia urez betetzeko, egunero botila txikian lortu behar dute ura.
- Botila txikia urez betetzeko euskara “asko” erabili behar dutela esango diegu: helburua dela beraiek euskara asko erabiltzen saiatzea (gelan, patioan...), horretan gustura aritzea eta guk lagunduko diegula. Egunero galdetuko diegu euskara “asko” erabili ote duten: gaur asko erabili duzue? Atzo baino gehiago? Nork lortu du normalean egiten ez duen batekin edo egiten ez duen egoera batean euskara erabiltzea? Zer ikusi dugu guk?... Ebaluazioaren arabera, botila txikia osoa beteko dute, erdia... Lortzen duten ur hori botila handira botako dute.
- Kanpaina amaituko da botila handia bete eta mezua irakurtzen dutenean (baina ez dadila gehiegi luzatu, astebete eta aste eta erdi artean gehienez ere).
- Zein izan daiteke mezua?
 - o Beti agertu behar du: Euskararen erabilera baloratzen duen mezua (egin duten ahalegina), gure poza adierazten duena...
 - o Sariren bat ere jar daiteke
 - o Sariaren ordezkari nahikoa izan daiteke beste taldeek ez duten informazio bat ematea: inauterietako mozorroa zein izango den, udaberriko txangoa nora egingo den, hurrengo azterketan agertuko den galdera bat, ikastetxera etorriko den pertsonai ezagunen bat...
- Kanpainak irauten duen denboran (aste bat, 3-4 egun...) erabileran eragiteko zehaztu dudana prozedura askotan erabiliko dut (intentsitate handia emango diot epe horretan): taldeka banatzea, zentro-partea

ebete

bihurtzea, helburua gogoraraztea... Horrek lagunduko digu talderako helburura hurbiltzen.

- Ematen dugun mezua behar bezain erakargarria bada, kanpaina tarteka errepikatu dezakegu.
- *Beste aukera bat: ikasleak zerbait askotan galdetzen ari badira, zerbait jakin nahi badute, informazio hori ontzian dagoela esan eta kanpaina bat jarri dezakegu abian edozein momentutan. Hau da, edozein momentutan egin dezakegu kanpaina (noski, gehiegitan egiten badugu, indarra galduko du).*

Gela barrurako edo gelaz kanporako:

- Bietarako balio du kanpainak
- Gelaz kanpo bada, beraiekin auto-ebaluazioa egiteaz gain, esango diegu irakasleok ere adi ibiliko garela eta lagunduko diegula patioan eta pasilloetan euskara erabiltzen: taldeetara hurbilduz, elkarrizketak sortuz...

2- Borondatezko jarduera:

Modu honetako jardueretan ikasleek beraien borondatez parte hartzen dute. Irakasleek proposatzen dute, hainbatetan hausnarketa saio baten ondoren, eta ikasleak dira egunero horretan parte hartu edo ez erabakitzen dutenak

Bi modutako jarduerak aurkezten ditugu ondorengo orrietan:

- Parte hartu nahi duten ikasle guztiek rol bera dute eta erantzunkizuna indibiduala da: Hitzontzien eskuak
- Ikasle gutxi batzuk hartzen dute protagonismoa baina erantzunkizuna ez da beraiena soilik. Ahobizi jarduerak: Galtzagorriak.

Hitzontzien eskuak

(Lehen Hezkuntza)

Ondorengo hau Mungiako Legarda ikastetxean sortutako jarduera bat da.

Ikasleei euskara gehiago erabiltzeko ahalegina egitea proposatzen zaie (horretaz hitz egiteko saioen bat prestatu daiteke), eta ondoren dinamika aurkezten zaie:

- Goizero, euskara gehiago hitz egiteko prest dauden ikasleek, bere izena jarrita duen esku formako irudi bat itsatsiko dute leihoan. Euskaraz egiteko konpromisoa hartzen dute.
- Euskaraz egiten badute, eskua bertan uzten dute. Erdaraz egiten badute, eskua kendu behar dute.
- Irakasleak ere jartzen du esku bat.

Jarduera horri begira, honako puntu hauek kontuan hartu behar dira.

Eskua mantentzea nahi dugu

Beraiek eskuak mantentzea nahi dugu. Arrakasta izatea. Beti eskua kentzen badute etsigarria izango da. Lagundu egin behar diegu.

Hezitzaile Berritsuak izan eta egoera zehatzei begiratu

Hezitzaile Berritsuak izan behar dugu. Banakoekin elkarrizketa asko sortu, beraien arteko elkarrizketa askotan sartu... Gure presentziak eta eraginak nabarmena izan behar du. Horretan ari garenean honakoari begiratu:

Abiapuntua	Garapena
Batzuetan niri erdaraz egiten didatenei ahalegina eskatu diedanean, ahalegina egin dute?	Gero eta gutxiagotan eskatu behar diet ahalegina? Zailtasunekin bada ere ahalegintzen da gurekin eta beti euskaraz egiten?
Ikasgelan taldeka lanean ari direnean erdaraz egiteko ohitura dutenei ahalegina eskatu diedanean, ahalegina egin dute? Pixka batean behintzat mantendu dute?	Taldeka lanean ari direnean gutxitan eskatu behar diet ahalegina? Nire presentzia hutsa nahikoa da euskara mantentzeko?
Ikasgelara sartzen naizenean eta elkarrizketaren batekin hasten naizenean ahalegina eskatu behar diet euskaraz egiteko? Lortzen dut euskaraz egitea?	Ikasgelara sartzen naizenean eta nire presentzia agerikoa denean euskaraz egiten hasten dira nik ahalegina eskatu gabe?
Ikasgelara sartzen naizenean nire presentzia nabarmena izan behar du euskaraz egin dezaten? Batzuetan ahalegina eskatu behar diet?	Ikasgelara sartzen naizenean euskaraz ari dira?
Patioan-pasiloetan elkarrizketetan sartu behar dut euskaraz egin dezaten? Ahalegina eskatu behar diet euskaraz egiteko?	Patioan-pasiloetan nire presentzia nahikoa da elkarrizketak euskarara aldatzeko?
Patioan pasiloetan nire presentziarekin euskaraz egiten dute baina berehala erdarara jotzen dute ondoren? Mantentzeko ahalegina eskatu behar diet?	Patioan-pasiloetan nire presentzia nabarmenegia ez denean ere ohikoa da euskara mantentzea?

Kontziente naiz egoera horietako bakoitzean zein den errealitatea? Nire taldekoekin, nire ziklokoak ez direnekin...

Ahalegina eskatu

Eskuaren dinamikak ahalegina eskatzea errazten digu. Hau izan daiteke mezu egoki bat:

- Euskara asko erabiltzea nahi dugu. Ikasgelan eta ikasgelatik kanpo euskara asko erabiltzeko ahalegina egitea.
- Gu laguntzeko prest gaude eta adi ibiliko gara. Baina beraiek ahalegina egitea nahi dugu.

Egunero ikasleekin eskuari buruz eta euskararen erabilerari buruz hitz egingo dugu:

ebete

- Taldekako balorazioa izan daiteke edo bakoitzak egiten duena.
- Mezu orokorrak eta mezu pertsonalak eman ditzakegu:
 - o Irudi zait gaur ahalegindu zaretela. Ikasgelan euskara asko entzun dut eta patioan ere bai... (Beti ez dute mezu positiboak izan beharrik, negatiboak ere izan daitezke).
 - o Egoera zehatzei adi ibili garenez, gure ikasleen ezaugarrietara egokitutako ahalegin zehatzak eskatu ditzakegu. Adibidez: *gustatuko litzaidake ikasgelan ni sartzen naizenean euskaraz ari zaretela konturatzea, nik egiteko eskatu gabe. Edo: Izaro, konturatu naiz azken egunetan euskara asko erabili duzula. Patioan ez dakit, baina taldeka lanean ari zaretenean...*

Errefortzu positiboak eman

Jarduera honen bidez euskararen erabilera indartu nahi dugu, baina oso garrantzitsua da errefortzu positiboak ematea lortzea eta askotan ematea: euskara erabiltzeko ahalegina sentazio positiboekin lotu behar dute. Jarrerak lantzeko modu bikaina da. Horregatik baloratu behar dira lorpen txikiak eta horiek lortu ditzaten lagundu behar diegu.

Ohitura eta hizkuntza–ohitura aldaketen erronka (*Bigarren Hezkuntza*)

Saio batean, ikasleei ohituren gaien kokatu nahi dugula esango diegu.

Hainbat ohitura finkatuta ditugu. Batzuk hizkuntzarekin baina bestelakoak ere asko. Adibidez: zer egiten dugu egunero berdintsu ikastetxean? Zer bururatzen zaie? Ideiak botatzeko esango diegu eta guk ere ekarpenak egin ditzakegu: beti ordu berean eta leku berean geratzen gara pertsona berdintsuekin, hamaiketakorako..., atsedean tartean..., ikasgelara sartzean...

- Zein bestelako ohitura ditugu etxean edo kalean?

Ondorioa: gure bizitza ohitura eta errutinez betea dago.

Baina ohiturak aldatu al daitezke?

Taldetxoetan aldatu izan dituzten ohiturei buruz hitz egiteko eskatuko diegu: beraiek aldatu dituztenak edo ezagutzen dituztenak. Zerrenda bat egin behar dute bi–hiru minututan. Ondoren, talde bakoitzak bereak irakurriko ditu.

Ohiturak aldatzea erraza edo zaila al da? Iritzi truke bat egingo dugu. Ohituren aldaketen inguruan proposamen bat egingo diegula esango diegu.

Ohiturei buruz aritu gara, baina zer esan dezakegu hizkuntza–ohiturei buruz? Hizkuntza–ohiturak aldatzea zaila edo erraza al da? Horren inguruan hitz egingo dugu. Behar bada Euskaraldiko erreferentziak ere egin daitezke: zenbat jendek eman zuen izena, hizkuntza–ohitura aldaketa zela helburua eta abar.

Proposamen zehatz bat ere aurkeztuko diegu. Ohiturekin eta hizkuntza–ohiturekin erronka txiki bat aurkeztu nahi diegu.

Borondatezkoa izango da, nahi duenak parte har dezake.

Hizkuntza–ohiturei buruzko orri bat emango diegu: “Ohitura aldaketen erronka: norekin egiten dut euskaraz?” izeneko fitxa banatuko diegu

Betetzen dutenean bigarren fitxa bat emango diegu: “Ohitura aldaketen erronka: erronka baterako prest?” izenekoa.

Bertan ohitura aldaketa txiki bat eta hizkuntza-ohitura aldaketa txiki bat proposatuko dizkiegu.

Gehienez ere 7/10 egunekoa izango da. Hobe denbora tarte txikia baina ondo egina.

Epe horretan ohitura horiek izatera gonbidatuko ditugu

OHITURA ALDAKETEN ERRONKA

NOREKIN EGITEN DUT EUSKARAZ?

A- Guztia euskara B- Gehiena euskaraz C- Gehiena gaztelaniaz D- Guztia gaztelaniaz

	Nor da?	Zenbat euskara erabiltzen duzu?		
		Ikasgelan	Ikastetxean	Ikastetxetik kanpo
Harreman handia duzun lagun bat				
Harreman handia duzun beste lagun bat				
Harreman handia duzun hirugarren lagun bat				
Ikasgelan zure ezkerretan esertzen dena				
Ikasgelan zure eskuinetan esertzen dena				
Jangelan zure aurrean jartzen dena				
Jangelan zure ezkerretan esertzen dena				
Nahi baduzu, besteren bat ere jar dezakezu:				

OHITURA ALDAKETEN ERRONKA

Erronka baterako prest?

<ul style="list-style-type: none"> - Norekin egiten dut euskaraz? fitxatik guztia euskaraz egiten ez duzun bi pertsona aukeratu. - Egoera bat aukeratu: Gelan, ikastetxean edo ikastetxetik kanpo. - Hurrengo urratsera iristen saiatu behar duzu 7 egunetan zehar. <ul style="list-style-type: none"> o D den kasuetan, C izatea. o C den kasuetan, B izatea. o B den kasuetan, A izatea. 	<ul style="list-style-type: none"> - Horretaz gain, horiekin beste ohira bat ere aldatu behar duzu 7 egunetan zehar: <ul style="list-style-type: none"> o 1 aukera: egunero, lehenengo aldiz ikustean besarkada bat ematea (ukondoekin agurra!) o 2 aukera: egunero, gutxienez bi aldiz urrutitik ikustean oihu eginaz agurtu: <i>..., egun on!,, arratsalde on!,, ondo pasa!...</i> o 3 aukera: egunean zehar, gutxienez hiru aldiz, honakoa esan behar diozu: <i>Marigorringo, zurigorringo, bihar eguzki ala euri egingo?</i> o 4 aukera: goizean, eguerdian, arratsaldean eta gauen watsap bat bidaltzea modu honetako esaldiren batekin: <i>Bat, bi, hiru, lau, bost, sei, zazpi... gora gu!</i>
---	---

Zein pertsona, egoera eta helburu aukeratu dituzu? Frogatzeko prest?

	Izena	Egoera	Hizkuntza-ohitura helburua	Beste ohitura
1				
2				

3– Talde mailako erabakia:

15 baietz

(Bigarren Hezkuntza)

Talde mailako erabakiak Eusle metodoaren inguruko dinamikak dira. Dinamika horietan taldeak erabakitzen du euskararen erabileran aurrera pausoak ematea eta hortik eratzen da jarduera. Taldeko gehiengo handi bat ez badago ados, ezin da dinamika aurrera eraman. Parte hartzaile batzuk ardura edo protagonismo handiagoa har dezakete (Ahobizi jarrera) baina erantzunkizuna guztiena da.

15 baietz ekimena Gasteizko Armentia ikastolan sortu zuten eta Euskal Giotze Barnetegietako Rafa Arrizubieta irakaslearen proposamena da. DBHrako jarduera da. Beste ikastetxe batzuetan ere eraman izan da aurrera.

- Hiru asteko epean (15 egun)
- Institutuko eremuan euskara hutsean egingo dute ahobiziek. 5 ahobizi gela bakoitzeko.
- Besteek hauen lana errespetatu behar dute, eta laguntzeko jarrera izan behar dute, baina beraien ardura ez da 15 egunez euskara mantentzea.
- Erraz lortuko al dute? Zaila egingo al da? Izango al luke eraginik hizkuntza-ohituretan?

Proposamen adibidea (garatu eta osatu daiteke):

Lehenengo urratsa: aurkeztea

- Hizkuntza-ohituren inguruan hitz egiten has gaitzke. Horretarako, Euskaraldiari buruz hitz egin dezakegu:
 - o Bideo bat jarri
 - o Zer gogoratzen duten galdetu eta inguruan ikusi ote duten
 - o Hizkuntza-ohiturei buruz hitz egin: zailtasunak, joerak, ohiturak... Bereziki hizkuntza-ohiturak aldatzea zaila edo erraza izatearen inguruan hitz egin nahi dugu.

ebete

- Euskaraldian ezin parte hartu ahal izateari buruz galdetu: ondo iruditzen al zaie? Antolatzaileen ustez: DBHrako ez zen ekimen egokia.
- Saiakera bat egiteko prest? Proposamen bat aurkeztu nahi diegu.
- Proposamena ez dugu guk egingo: Armentia ikastolako ikasleek egindako proposamena izango da.
- Beste esperientzia baten berri izan dugula esango diegu, eta haiek erronka bat proposatzen dietela.
- DBHko talde guztietan Armentia-koek grabatutako bideo laburra jarriko diegu, eta ondoren prozedura aurkeztuko diegu.
- Egiteko modukoa ikusten al dute? Aztertuko al dugu gaia?

Bigarren urratsa: erronka egitea erabakitzea

- Bakoitzari fitxa bat emango diogu eta bete egin behar du. Honen modukoa izan daiteke:

PREST NAGO

- Prest nago AHOBIZI gisa ari direnen lana errespetatzeko gaztelaniaz egiteko eskatu gabe. BAI - EZ
- Prest nago AHOBIZI gisa ari direnei laguntzeko, beraiekin euskaraz egiten saiatzeko eta euskaraz egiteko gogorarazteko. BAI - EZ
- Prest nago, taldeak hala eskatuta, AHOBIZI gisa aritzeko eta 15 egunez institutuko eremuan BETI euskaraz egiteko. BAI - EZ

Oharrak:

- Erronka aurrera eraman ahal izateko lehenengo galderari gutxienez %90ak baietz erantzun behar dio eta azkenekoari gutxienez %20ak.
- Galdetegia pasa edo erantzun aurretik epeak eta eremuak adostu daitezke beraiekin: 15 egun? Institutuko eremuan?

-

Hirugarren urratsa: AHOBIZIak hautatzea

- Bigarren fitxa bat banatuko diegu. Horrelako zerbait:

AHOBIZI EGOKIAK

- Zure ustez taldekideen artean zein komeniko litzateke AHOBIZI izatea?
- Aipatu bi/hiru izen:

Oharrak:

- Fitxa bete aurretik honi buruz ere hitz egin daiteke: Ahobiziak euskaraz aritzeko ohitura gehien dutenak izatea komeni da, edo hobe da ohitura gutxiago dutenak izatea? Tarteko zerbait?
- Talde bakoitzean bost AHOBIZI aukeratzea aurreikusten da: kopuru egokia da?
- Bozkatuenei AHOBIZI izatea proposatuko diegu: ezezkoa eman dezakete.
- Ez diegu aukera emango nahi duten guztiei Ahobizi izateko. Asko badira bi bloke egin daitezke: badirenak eta ez direnak. Ahobizi gutxi eta eraginkorrak nahi ditugu. Askok izan nahi badute, aukera bat da astez aste aldatzea hiru astetan zehar.

Zalantza:

- AHOBIZIek adierazgarriren bat eraman behar ote dute? Ahobizi txapak lortu daitezke.

Laugarren urratsa: abian jartzea eta jarraipena egitea

Astelehen bateko lehen saioan egitasmoa abian jarriko dugu: adostua gogorarazi, txapak banatu (erabiltzea erabaki bada) eta abian jarri.

Asteazken eta ostiraletan 10 minutu hartuko ditugu baloratzeko, eta beharrezkoa balitz, neurri osagarriak adosteko.

Kontuan hartu:

- Irakasleok jarrera aktiboa izan beharko dugu eta hezitzaile berritsu moduan aritu. Horretan ari garenean Ahobiziei ez kargu hartu erdarara pasa badira, eta laguntza eskaini.
- Girozte lana egitea lagungarria izan daiteke: kartelak jartzea, egunero deigarria den zerbait jartzea...

Bosgarren urratsa: balorazioa egitea

Ahobizi izan ez direnen balorazioa:

AHOBIZIAK	%100ean egin du nirekin euskaraz				
	BAI	EZ	IA-IA	OSO GUTXITAN	“ez du hitz egin”
Ahobizi 1					
Ahobizi 2					
Ahobizi 3					
Ahobizi 4					
Ahobizi 5					
AHOBIZIAK	Nik beraiekin %100 egin dut euskaraz				
	BAI	EZ	IA-IA	OSO GUTXITAN	“ez dut hitz egin”
Ahobizi 1					
Ahobizi 2					
Ahobizi 3					
Ahobizi 4					
Ahobizi 5					

Ahobiziei balorazio kualitatiboagoa eskatu zaie:

- Erronkari eusteko (hizkuntza-araua %100ean betetzeko) zailtasunik handienak
- Zailtasun horiek gainditzeko proposamenak

Datuak jasotakoan, horiei buruz hitz egingo genuke ikasleekin: lorpenak, zailtasunak, sentazioak, eta abar.

Seigarren urratsa: errefortzu positiboak eta aurrera begirako proposamenak

Aukera moduan, interesgarria izan daiteke erronka egin ondoren beraientzat erreferente izan daitekeen norbait eramatea saio batera (pertsonei ezagun bat edo herriko erreferenteren bat).

Erronkari buruz hitz egin dezakete eta erreferenteak errefortzu positiboak ere eman beharko lituzke.

Aurrera begira beste saiakeraren bat egiteko prest egon ote daitezkeen aztertu dezakete.

Ahobizi jarduerak: Galtzagorriak

(Lehen Hezkuntza)

Abiapuntuko istorioa:

Galtzagorriak desagertzeaz daude. Beti gizakien laguntzaileak izan dira, eta gauza harrigarrietan lagundu izan diete. Adibidez: eraikuntzarako makinari ez zegoenean baserri handiak edo ibaietako zubiak beraiek eraikitzen zituzten. Gizakien tartean nahasten ziren eta haiek ia konturatu gabe laguntzen zieten. Gizakiak gero konturatzen ziren horretaz: *Nola egin ote dugu hau? Hau ezinezkoa da!* Orduan jabetzen ziren Galtzagorriak izan zituztela tartean.

Adibidez: uholde batzuk izan ziren batean Abadiñotik Elorrion joateko zeuden zubi guztiak ereaman zituen urak. Herriko jendea elkartu eta zubiak berriz erikitzen hasi ziren eta bi egunetan lortu zuten. Zubi guztiak berreraikitzea! Baina nola lortu zuten? Galtzagoerrien laguntzaz. Galtzagorriek lagundu izan dute, adibidez: trenbideekin, San Mames futbol zelaiarekin, BEC-arekin, eta abar eta abar.

Baina gaur egun Galtzagoerrien beharrik ez omen dago eta desagertzen ari dira. Ba omen daude makinak, tresnak, ordenagailuak eta behar den guztia gauzak egiteko.

Galtzagorriek beste zeregin batzuk aurkituko bagenizkie, berriz ere gure artera etorri eta laguntzeko prest egongo liriateke. Baina zer proposatuko diegu?

Guk ideia bat daukagu eta zuen laguntza behar dugu:

- Galtzagorriek laguntza ematen dutenez, lortzea kostatzen zaigun gauzekin laguntzeko eskatuko diegu.
- Adibidez: guk nahiko genuke eskolan guztiok euskaraz egitea. Ondo ikasteko asko erabili behar da eta gainera beti izan da gure eskolako hizkuntza. Baina arduratuta gaude gaur egun kosta egiten delako eta erdara asko entzuten delako.
- Galtzagorriek horretan lagundu diezagukete.
- Baina beraiek hori ikus dezaten, lehendabizi gure artean egingo dugu ahalegina: gutako batzuk izango gara Galtzagorriak eta erakutsiko diegu baietz, badutela zeregina oraindik ere.

Istorioak osatzen:

- *Hirugarren ziklokoek ipuin laburrak asmatu ditzakete eta Lehen Ziklokoek kontatu. Galtzagorrien laguntzaz aurrera eramán diren obra, ekimen eta abarrak izan daitezke.*

Izena eta irudia:

- Ekimenaren izenburua: Galtzagorriak
- Irudia: interneten badaude irudi batzuk. Besteren bat sortzea ondo legoke.
- Galtzagorriek: buruan zinta gorri bat eramango dute, eta nahi dutenak galtza edo gona gorriekin etor daitezke.

Erronka eta Galtzagorrien zeregina:

- Erronka: atsedén tartetán euskaraz egitea eskolako eremu osoan. Bigarre astetik aurrera, nahiko erraz lortzen badute, jantoki osteko tarteari ere garrantzia emango zaio.
- Lau astetako ekimena izango da.
- Galtzagorrien zeregina:
 - Buruko zinta gorria eramatea
 - Atsedén tartearén hasieran, gelatik patiora ateak atzeraka pasatzea eta pasa ondoren *Gora Galtzagorriak* esatea
 - Leku batetik bestera mugitzean txistu eginaz joatea
 - Guztia euskaraz egitea. Baina ez diete besteei kargu hartu behar ez badute egiten. Besteen ardura laguntzea da.
 - Atsedén tartearén amaieran ikasgelarako bidean atetatik makurtuta pasatzea eta *Ezetz ikusi Galtzagorriak* esatea
- Egunero talde bakoitzean bost Galtzagorri aritu daitezke. Galtzagorri moduan ari direnek bost egunerako konpromisoa hartzen dute, baina zaila egiten bazaie edo gustura ez badira ari utzi egin dezakete beste bati pasatzeko.
- Talde bakoitzean Galtzagorri izateko prest nor dauden galdetuko da. Zerrenda bat egingo da eta lehen asterako Galtzagorriak aukeratuko dira. Irakasleak aukeratuko ditu. Honakoa izango du kontuan:
 - Ardura hartzeko gai izan daitezkeenak izatea
 - Hizkuntza–ohitura aldetik bi ezaugarri ezberdinetakoak izatea: euskara erraz mantentzen duten batzuk eta erdarara erraz jotzen duten batzuk.
- Galtzagorriei esango zaie euskara mantentzen saiatu behar dutela, ahal bada egun osoan, baina bereziki atsedén tartetán.
- Besteei ere oso argi azaldu behar zaie: Galtzagorrien zeregina erraztu behar dute. Hauek arrakasta izan edo ez beraien esku dago.

Pertsonai osagarriak:

- Aideko: bigarren astean. Galtzagorrien laguntzailea da. Ikusezina da. Lortu behar du Galtzagorriei bere zeregina erraztu dieten batzuei pegatina bat itsastea, inork ez du jakin behar nor diren. Talde bakoitzean bi Aideko arituko dira baina soilik bigarren astean. Astelehenean papertxo bat emango zaio ikasle bakoitzari. Nahi dutenek beraien izena jarriko dute. Guztiek papertxoa itzuliko diote irakasleari. Nahi dutenei noiz egin behar duten esango die irakasleak eta pegatinak emango dizkie.
- Herensugea: hirugarren astean. Egunero atsedean tartean egiteko jolas bat proposatu eta antolatuko dute. Talde bakoitzeko egunena bi herensuge. Astelehenean nork izan nahi duten galdetuko zaie eta bikoteak (edo hirukoteak) osatuko dira.
- Ahobizikiak: Lugarren astean. Nahi duten guztiei Ahobizi izatek aukera emango zaie eta pegatinak jarriko dira. Egunero gogoraraziko zaie.

Girotze lana eta sariak:

- Ez da saririk egongo: dinamikaren helburua ez da sari bat lortzea.
- Errefortzu positiboak:
 - Ekimena amaitzean, jaialdi txiki bat edo egin daiteke.
 - Ekimenean zehar pizgarri batzuk sar daitezke, baina sariak baino ekimena indartzeko gauzak izango lirateke: Galtzagorrien pegatinak, atsedean tartean gaztainak banatzea eta abar

Irakasleen jarrera eta jokabidea:

- Irakasleen jarrera laguntzekoa da. Jarrera aktiboa izan behar dugu eta Hezitzaile Berritsuak izan behar dugu.
- Atsedean tartean aurretik ahalegina gogorarazi:
 - Atsedean tartean aurretik, dagokion irakasleak, Galtzagorrien zeregina gogorarazi behar du eta ahalegindu daitezen animatu.
 - Garrantzitsua da ekimenak irauten duen bitartean egunero egunero hau egitea.
- Egunero, klaseko Galtzagorriekin balorazioa:
 - Goizeko azken orduan edo arratsaldeko tarte batean, Galtzagorriak gelatik aterako dira 10 minutuz eta irakasle batekin elkartuko dira.
 - Zer moduz aritu diren galdetuko zaie, errefortzu positiboak emango zaizkie (ahalegina baloraturaz, guk patioan ikusi eta entzun duguna

azpimarratuz...), zailtasunik izan ote duten galdetuk zaie, eta horrela bada horiei aurrer nola egin aztertuko da beraiekin.

- Galtzagorriak: zaintza egin behar duten irakasleek (edo irakasleetako bat edo bik) Galtzagorri papera ere hartuko dute eta rol hori bete behar dute.
- Galtzagorri batzuk erdarara jotzen dutela ikusten badugu, atentzioa deitu baina lagundu nahi izatetik planteatu: Oso ondo ari zinen, saiatu berriz. Primeran, orain bikain ari zara. Inoiz baino euskara gehiago entzuten da eskolan. Eta abar.

Balorazioa egiteko tresnak:

Galtzagorriekin eguneroko balorazioa
<ul style="list-style-type: none">• Gustura aritu zarete?• Buruan zinta eramatea eroso da?• Ateak atzeraka pasa dituzue? Lortu duzue?• Hankapuntetan ibili zarete? Lortu duzue?• Lortu duzue denbora guztian euskaraz egitea?• Besteek zuekin euskaraz egin dute?• Zailtasunik izan duzue? Horrela bada, zer egin hori errazagoa izan dadin?• Zerbait aldatu edo moldatu beharko litzateke?

Amaierako sentsibilizazio saioa:

- *Ebetetik proposatuko dizuegu dinamika bat:*
 - *Inoiz baino euskara gehiago erabili da? Gustura aritu zarete?*
 - *Mantenduko dugu aurrera begira? Modu honetako ekimen gehiago antolatu behar dira?...*
 - *Hizkuntza-ohiturei buruzko mezua*

Egindakoa ondo jasotzea:

- Irakasle batek honako ardura ere hartuko du:
 - Erabiltzen diren euskarri guztiei argazkia ateratzea
 - Euskarriak karpeta batean jasotzea